

KØBENHAVNS KOMMUNE

Teknik- og Miljøforvaltningen

Byens Fysik

NOTAT

Bilag 3, Resultat af hørings- og inddragelsesproces

Dette bilag indeholder resultaterne af hørings- og inddragelsesprocessen og omfatter følgende:

- **Christianshavns Lokaludvalg om cykelforbedringer**
- **Referat fra borgerworkshop om "Cykelforbedringer for Christianshavn" afholdt d. 2. september 2014**
 - Bilag 1: Oversigt over spørgsmål og kommentarer fra borgerworkshop d. 2. september 2014 om "Cykelforbedringer for Christianshavn"
 - Bilag 2: Opsamling på borgerworkshop d. 2. september 2014 om "Cykelforbedringer for Christianshavn"

06-10-2014

Sagsnr.
2014-0203288

Dokumentnr.
2014-0203288-3

Sagsbehandler
Signe Jul Andersen

Udvikling af anlægsprojekter

Islands Brygge 37
Postboks 339
2300 København S

Telefon
4010 5576

E-mail
CV6R@tmf.kk.dk

EAN nummer
5798009493149

Teknik- og Miljøforvaltningen

Med svarfrist den 3. oktober 2014 har Teknik- og Miljøforvaltningen den 16. september 2014 bedt lokaludvalget om et høringssvar vedrørende projektet "Cykelforbedringer på Christianshavn".

Borgerdialog

Lokaludvalget kvitterer for forvaltningens offentlige workshop den 2. september 2014 i Hal C om cykelforbedringer.

Lokaludvalget har på Christianshavnermødet den 1. oktober 2014 kort drøftet forvaltningens notat og lokaludvalgets høringssvar med de fremmødte borgere. En opsamling på borgernes kommentarer er vedlagt.

Lokaludvalgets holdning

Lokaludvalget kan med nedenfor nævnte bemærkninger tilslutte sig, at der arbejdes med at forbedre og danne et mere sammenhængende stiforløb for cyklister og gående, som vil forbedre fremkommelighed, sikkerhed og tryghed for cyklister, der kører ad Strandgade og Sankt Annæ Gade, ligesom passagen ad Overgaden oven Vandet mellem Torvegade og Sankt Annæ Gade vil blive lettere.

Formålet med de foreslåede tiltag er at løse nogle af de udfordringer, der opstår ved åbningen af Inderhavnsbroen. Det bør efter lokaludvalgets opfattelse gives højeste prioritet at undgå gener for beboerne i Lejerbo-bebyggelsen ved Trangraven og i Pakhuset ud til Christianshavns Kanal tæt ved Trangraven. Det bør således så vidt muligt sikres, at cykeltrafikken bevæger sig over broen til Christiansholm-siden af Trangraven, og at der ikke cycles langs pakhuset ud til kanalen, hvor der er meget smalt. En mere vidtgående løsning kan på sigt være at etablere en bro ud i kanalen væk fra den snævre kajkant.

29-09-2014

Sagsnr.
2014-0186480

Dokumentnr.
2014-0186480-2

Det område, som forbedringerne omfatter, er både beboet og befærdet, og vi skal derfor foreslå, at en hastighedsbegrænsning på maksimalt 30 km/timen både i Prinsessegade og Strandgade får høj prioritet. Christianshavn har tidligere været foreslået som forsøgsområde for en sådan zone, der ikke vil betyde en stor ændring i

den reelle hastighed, bortset fra for de bilister, der i dag kører uforsvarligt stærkt. 30 km-hastighedszoner anbefales af EU-parlamentet og er udbredt i de større svenske byer på den anden side af Øresund. Nu bør tiden være kommet til Christianshavn.

Der savnes forslag om en cykelbane i højre side, når man kommer ad Strandgade ved Udenrigsministeriet og skal dreje til højre ad Torvegade. Fremkommeligheden på dette sted vil kunne forbedres yderligere med en shunt, som cyklisterne kan anvende, selvom der er rødt. Cyklister fra den mindre befærdede Strandgade skal naturligvis have vigepligt for cykeltrafikken på Torvegade, hvilket kan markeres med hjåjtænder. Odense Kommune har gode erfaringer med sådanne shunts.

Lokaludvalget ønsker punkterne prioriteret således:

1. Islands Plads. Her foreslår vi, at cyklister skal stå af cyklen, når de skal over Islands Plads. Dette for at undgå cykling langs bolværket begge veje - både forbi pakhuset og langs bolværket ud mod Prinsessegade (ny)
2. Oversigtsforhold ved Strandgade – Sankt Annæ Gade (2)
3. Wilders Bro, som er meget smal (4). Lokaludvalget gør opmærksom på, at broen er en privat fællesvej (4).
4. Vigepligten vendes ved Dronningensgade – Sankt Annæ Gade (5)
5. Cykelforbedringer på Overgaden oven Vandet mellem Skt. Annæ Gade og Torvegade med fokus på øget fremkommelighed ved at etablere cykelspor i belægningen mellem Skt. Annæ Gade og Torvegade med mere jævne brosten og ved at tillade indkørsel for cyklister fra Torvegade. (6)
6. Fartdæmpning på Strandgade (1)

Christianshavns Lokaludvalg vedtog dette høringssvar i sit møde den 24. september 2014.

Med venlig hilsen

Poul Cohrt,
formand

KØBENHAVNS KOMMUNE

Teknik- og Miljøforvaltningen

Byens Fysik

NOTAT

18-09-2014

Til Christianshavns Lokaludvalg

Sagsnr.
2014-0169156

Referat fra borgerworkshop om "Cykelforbedringer for Christianshavn" afholdt d. 2. september 2014

Dokumentnr.
2014-0169156-7

Deltagere: beboere på Christianshavn, medlemmer af Christianshavns Lokaludvalg, repræsentanter fra Cyklistforbundet

Sagsbehandler
Signe Jul Andersen

Deltagere fra Teknik- og Miljøforvaltningen, Center for nye anlægsprojekter:

Kathrine Toft (projektleder frem til d. 5.9.2014), Signe Jul Andersen (projektleder efter d. 5.9.2014), Karen Kaas Lind, Mathilde Løvenholdt Larsen, Julie Overgaard Magelund, Pernille Engell

Ordstyrer: Poul Cohrt, formand for Christianshavns Lokaludvalg

Program

1. Velkomst
2. Præsentation ved Kathrine Toft
3. Spørgsmål og kommentarer
4. Introduktion til workshop ved Karen Kaas Lind
5. Workshop 1. runde
6. Pause
7. Workshop 2. runde
8. Afrunding

Ad. 1

Formanden for Christianshavns Lokaludvalg, Poul Cohrt, bød velkommen og gennemgik programmet for workshoppen.

Ad. 2

Kathrine Toft præsenterede, at baggrunden for workshoppen var at inddrage borgere og andre interessenter i at finde løsninger og idéer til mindre cykeltiltag, som kan medvirke til at forbedre forholdene for cyklisterne på Christianshavn i forbindelse med åbningen af Inderhavnsbroen og Trangravsbroen.

Workshoppen indgik som en del af projektet "Cykelforbedringer for Christianshavn", som skal være med til at løse nogle af de trafikale og fremkommelighedsmæssige hindringer, der vil være efter åbningen af Inderhavnsbroen og Trangravsbroen i foråret 2015. Politikerne i Københavns Kommune har afsat 2 mio. kr. til projektet.

Projektets areal er afgrænset af projektområdet omkring Inderhavnsbroen og Trangravsbroen samt Torvegade og Prinsessegade, hvilket betyder, at hverken Torvegade eller Prinsessegade indgår i projektområdet.

Udvikling af anlægsprojekter

Islands Brygge 37
Postboks 339
2300 København S

Telefon
4010 5576

E-mail
CV6R@tmf.kk.dk

EAN nummer
5798009493149

Kathrine Toft fortalte, at den videre proces i projektet vil være at opsamle på resultaterne fra aftenens workshop og på den baggrund udarbejde en prioriteret liste over cykelforbedrende indsatser, som skal indgå i projektet. Den prioriterede liste vil blive sendt til høring i Lokaludvalget og i slutningen af september vil det samlede projekt blive sendt til myndighedsgodkendelse, hvorefter det vil blive indstillet til politikerne. Anlægsarbejderne vil gå i gang herefter, og forventes afsluttet forår 2015.

Som optakt til workshoppen nævnte Kathrine Toft eksempler på de udfordringer, der kan være for cyklisterne. Det kan fx være dårlige orienteringsmuligheder, som kan forbedres, eller ujævnheder eller huller i belægningen, som kan udbedres. Det kan være den rumlige indretning, som med forskellige tiltag for eksempel kan tydeliggøre arealfordelingen mellem trafikanterne. Enkelte konkrete eksempler blev fremhævet:

- en cykelforbedring kan være at sikre en god overgang mellem broprojektet ved Trangravnen og Bodenhoffs Plads
- en cykelforbedring kan være at lovliggøre indkørsel i krydset Overgaden oven Vandet og Torvegade
- en udfordring kan fx være meget parkering og et indsnævret vejforløb på Strandgade
- en udfordring kan fx være chikanerne på Strandgade

Ad. 3

Poul Cohrt gav ordet til en borger, som udtrykte bekymring og utryghed for fokuseringen på cyklister, og hvordan det ville komme til at fungere for de lokale beboere og udtrykte et behov for forbedringer for beboerne i området.

En borger skitserede de mange udfordringer i Strandgade. Vedkommende fremførte, at der ville komme rigtig mange flere cyklister, når Krøyers Plads er færdig. Desuden fremførte vedkommende, at der ville være mange problemer i at ændre på vejforholdene inden broerne er færdige. Det blev også fremført, at der i øjeblikket er flere tomme erhvervsbygninger omkring Strandgade, som i sig selv vil øge trafikken, når disse bliver udlejet – så der vil ikke være behov for yderligere cyklister fra de nye broer. Vedkommende oplevede også, at chikanerne i Strandgade var livsfarlige og at Strandgade generelt ikke var egnet til cykler.

Mange borgere udtrykte stærk modvilje mod cykeltrafik fra Trangravbroen og frem til Bodenhoffs Plads. Beboerne vil få en cykelsti med cykeltrafik i begge retninger lige uden for deres dør. Borgerne er blevet lovet skiltning – nu bliver forbindelsen primært en cykelsti. Borgerne var uforstående over for Trangravbroens

forbindelse mod Overgaden oven Vandet og gav stærkt udtryk for, at den primære forbindelse for cyklister bør gå via Trangravsvej og ud til Prinsessegade. Der blev desuden udtrykt frygt for, at beboernes udeareal langs med bolværket fra Trangravsbroen hen mod Prinsessegade også vil blive benyttet af cyklister til gene for beboerne. Flere udtrykte bekymring i forhold til de mange cyklisters hensynsløse kørsel og understregede, at cyklisternes adfærd ikke kan styres med skilte. Flere gav udtryk for en voksende frygt for de hurtige cyklister og store ladcykler.

En borger efterspurgte en cykelanalyse, da beboerne ikke mener, der er plads til de mange nye cyklister på Christianshavn.

En beboer bad kommunen indtænke, at den nye rute er ruten mellem Nyhavn ("Københavns største ølbod") og Christiania ("Københavns største hashbod"), så logistikken kan fungere.

En ærgrede sig over, at kommunen lader sig styre af de mange fonde, der forærer dem broer, uden at der laves en ordentlig byplanlægning, der tilgodeser beboerne.

Herefter fulgte en drøftelse af konsekvenserne af de nye broprojekter, som er fyldt med problemer og forsinkelser blandt andet på grund af tekniske problemer. En del efterlyste en overordnet plan set i en større sammenhæng. Der var bekymring om den store mængde ekstra cyklister i fremtiden – blandt andet i forhold til den nye Supercykelsti på Christiania. Borgerne problematisere også, hvorvidt knallerter må og bør køre på de nye broer og stier.

Nogle havde tidligere deltaget i en workshop omkring Bodenholms Plads og appellerede til, at kommunen samtænker planerne for området.

En beklagede sig over, at projektet på Prinsessegade er gået i stå, da der fortsat er store udfordringer her.

En borger udtrykte, at ufærdige planer vel forhåbentlig kan ændres, så input medtages.

En spurgte til, om kommunen har indtænkt de mange broåbninger for sejlere, der ofte sejler ud og ind i den almindelige myldretid, hvormed man må forvente forsinkelser for cyklister og fodgængere.

Et par deltagere anerkendte de mange problematikker på Christianshavn, som berørte dette konkrete projekt og appellerede på den baggrund til, at deltagerne ville være konstruktive under workshopen for på den måde at få nogle gode løsninger ud af de afsatte midler til forbedringer i det afgrænsede projektområde.

Efter en del konkrete spørgsmål fulgte en drøftelse af forskellige mulige placeringer af cykelbaner og –linjer i området samt en diskussion af forskellen på en Supercykelsti og en cykelrute.

Poul Cohrt takkede for spørgsmål og debat.

Ad. 4

Karen redegjorde for den arbejdsmetode som grupperne skulle anvende i de to runder i workshoppen.

Ad. 5-7

Herefter blev workshoppens to runder gennemført i mindre grupper med omkring 8 deltagere.

De to runder var afbrudt af kaffepause.

Se bilag 2 for resultatet af gruppernes arbejde.

Ad. 8

Kathrine Toft afrundede mødet og takkede for en god workshop. Mødet sluttede kl. 21.30

Bilag:

Bilag 1:

Oversigt over spørgsmål og kommentarer fra borgerworkshop d. 2. september 2014 om ”Cykelforbedringer for Christianshavn”

Bilag 2:

Opsamling på borgerworkshop d. 2. september 2014 om ”Cykelforbedringer for Christianshavn”

Bilag 1. Oversigt over spørgsmål og kommentarer fra borgerworkshop d. 2. september 2014 om ”Cykelforbedringer for Christianshavn”

Oversigten indeholder en liste over spørgsmål og kommentarer ift. cykelforbedringer for Christianshavn, som blev indsamlet under punkt 3 på dagsordenen: Spørgsmål og kommentarer.

Ad. 3: Følgende stikord blev noteret under punktet spørgsmål og kommentarer:

- Fokus på forbedringer for beboere
- Strandgade: De pt. tomme erhvervsbygninger betyder flere cyklister i Strandgade på sigt
- Strandgade: Chikaner livsfarlige; Strandgade ikke egnet til cykler
- Trangravsvej skal være den primære cykelforbindelse. Cyklisterne skal ikke køre ad Overgaden over Vandet! Målet prioriteringen fra start
- Husk fokus på fodgængerne
- Planerne for Bodenhoff Plads skal tænkes sammen med cykelforbedringerne
- Ruten til Christiania skal tænkes sammen med projektet. Overordnet plan mangler
- Styring af cykler sker ikke med skilte
- Bange for de hurtige cykler og ladcykler!
- Behov for cykelanalyse > der er ikke plads
- Knallerter på broer? Er problematisk
- Er projekt på Grønlandsk Handels Plads stoppet af supercykelsti?
- Forhindring langs kanalen ved Islands Plads
- Beboere undgår brosten, når der er travlt
- Nok trafik i Prinsessegade
- Christiansholm fyldt med cykler i sommer > mange rickshaws > indtænk Nyhavn og Christiania

- Fonde beslutter udviklingen
- Prinsessegade er gået i stå. Det er det største problem med biltrafik her
- Ønske om mere liv foran operaen
- Ufærdige planer kan forhåbentlig ændres
- Biltrafik væk fra Torvegade
- Broåbninger bremser trafik – både skal ud/ind i myldretid
- Børn bliver kørt ned i Torvegade
- Mange til holmen, der kører stærkt
- Hvad sker der efter Refshalevej?

Bilag 2: Opsamling på borgerworkshop d. 2. september 2014 om ”Cykelforbedringer for Christianshavn”

Oversigten indeholder en liste over kommentarer, udfordringer og foreslåede løsninger ift. cykelforbedringer for Christianshavn, som blev indsamlet i mindre grupper under workshopforløbet. I workshopforløbet foretog hver gruppe også en prioritering af de enkelte steder. Prioriteringen fremgår af oversigten.

Oversigten er opdelt i en liste med kommentarer, udfordringer og foreslåede løsninger for steder indenfor projektområdet og en liste med kommentarer, udfordringer og foreslåede løsninger for steder udenfor projektområdet.

Kommentarer, udfordringer og foreslåede løsninger for steder udenfor projektområdet inddrages i dette projekt, i det omfang det er muligt, eller videregives til projektledere for andre relevante projekter.

Indenfor projektområdet: Udfordringer og løsninger i prioriteret rækkefølge

1. Krydset Skt. Annæ Gade / Strandgade:

- Biler i høj fart
- Utryghed for krydsende cyklister
- Skab bedre udsyn og overblik for cyklister
- Nedlæg fx parkeringspladser på hver side af

2. Overgaden oven Vandet, hjørnet op til Torvegade:

- Trængsel, konflikter / uklarhed mellem fodgængere, cyklister og bilister pga. manglende kapacitet til fodgængere og parkerede cykler
- Manglende cykelparkering / ulovlig cykelparkering.
- Udfordring med indkørsel forbudt, samt meget kort grønt lys over Torvegade (13 sek.), det skaber højt fart for bilister, der skal nå over for grønt
- Tillad indkørsel for cyklister
- Ryd op i parkerede cykler
- Udbedr brosten

- 3. Krydset Skt. Annæ Gade / Dronningensgade:**
 - Konflikter / uklarhed mellem fodgængere, cyklister og bilister
 - Utrygt kryds
 - Vend vigepligten
 - Stillegade i Skt Annægade
- 4. Skt. Annægade / Snorrebroen:** Kaos ift. at overholde vigepligten for især gående og cyklister
- 5. Krydset Strandgade / Torvegade:** Shunt til højresving fra Strandgade
- 6. Strandgade, chikaner ved Arkitekternes Hus:**
 - Utryghed for cyklister, der bliver ledt ud midt på kørebanen
 - tillad cyklister at passere på bagsiden af chikanerne
- 7. Wilders Bro, Strandgade:**
 - for smal kørebane, cyklisterne bliver pressede når to biler passerer samtidig
 - udvid broen
 - tilføj fortov på nye gangbroer på ydersiderne af broen
- 8. Overgaden oven Vandet, generelt:** Cyklister cykler på fortov, da brostensbelægning er meget ujævn
- 9. Overgaden oven Vandet:** Ulovlig indkørsel af biler fra Brobergsgade

Indenfor projektområdet: Udfordringer og løsninger uden særlig prioritering

- Strandgade: Indfør 30 km/t zone
- Strandgade: Cykelsti
- Strandgade: Hul ved kloakrist skal udbedres, da det tvinger cyklisterne til at køre ud midt på kørebanen
- Krydset Strandgade / Bådsmansgade: Dårlige oversigtsforhold
- Strandgade ved Grønlandske Handelsplads: trangt ved gennemkørsel ved pakhuset ved Noma
- Dronningensgade: luk gaden for motoriserede køretøjer / etabler stillegade
- Dronningensgade: Cykelparkering mangler ved Biblioteket
- Krydset Dronningensgade / Bådsmansstræde: Dårlige oversigtsforhold
- Krydset Overgaden oven Vandet / Bådsmansstræde: Dårlige oversigtsforhold
- Bodenhoffs Plads: etabler en plads / renover pladsen
- Krydset Overgaden oven Vandet / Bodenhoffs Plads: Dårlige fodgængerforhold

Udenfor projektområdet: Udfordringer og løsninger uden særlig prioritering

1. Trangravsbroen, Islands Plads:

- Nedprioriter denne cykelforbindelse
- Prioriter sameksistens mellem fodgængere og cyklister
- Sænk farten for cyklister mellem Bodenhoffs Plads og broen

2. Trangravsbroen, Trangravsvej:

- Opprioriter Trangravsvej til den bedste/oplagte cykelforbindelse også for cyklister, der skal til Prinsessegade

3. Christianshavns Torv, busstoppested-

- Konflikter mellem ventende buspassagerer, fodgængere og cyklister pga. for lidt plads ved busstoppestedet
- Kan busstoppestedet flyttes for at skabe mere plads til folk, der venter på bussen

4. Torvegade, hjørnet ved Dronningensgade:

- Skab bedre plads til venstresvingende cyklister, der skal krydse over Torvegade mod Dronningensgade
- Cyklister på Torvegade, der ikke holder tilbage for rødt, skaber utryghed for gående og cyklister, der krydser Torvegade ad Dronningensgade

5. Torvegade, hjørnet ved Prinsessegade:

- Skab bedre plads til venstresvingende cyklister, der skal krydse over Torvegade mod Prinsessegade

6. Prinsessegade, hjørnet ved Burmeistergade:

- Taxaer, der holder på hjørnet blokerer og skaber utryghed for øvrige trafikanter

7. Prinsessegade, hjørnet ved Refshalevej:

- Etabler taxaholdeplads her (flyt den ulovlige taxaparkering ved Burmeistergade)

8. Prinsessegade, krydset ved Bådsmadsstræde:

- Etabler signalregulering / fire fodgængerovergange

Udenfor projektområdet: Udfordringer og løsninger uden særlig prioritering

- Grønlandske Plads: Skab cykelforbindelse mellem Inderhavnsbroen og Trangravsbroen
- Torvegade, venstre sving over Strandgade: Ryk fodgængerfelt, så der bliver plads til de mange venstresvingende cyklister, der venter på at krydse Torvegade
- Prinsessegade, ved Bodenhoffsplads: utryghed da cykelstiens forløb stopper (umotiveret), så cyklisterne bliver tvunget ud på vejbanen
- Prinsessegade, højresving ved Skt. Annegade: Tillad højresving for cyklister ved rødt lys
- Prinsessegade, venstre sving mod Burmeistergade: Utryghed, da der mangler plads til de cyklister, der venter på at kunne dreje til venstre mod Brobergsgade/Burmeistergade
- Prinsessegade 30 km/t zone
- Christianshavns Voldgade: Skab forbedrede forhold for cyklister